

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/108/2022
Identifikačné číslo spisu:	5119210935
Dátum vydania rozhodnutia:	27.09.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:5119210935.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu K. E. N., narodeného X. L. XXXX, U. XXX, zastúpeného LALINSKY ADVOKAT s.r.o., Žilina, Kálov 653/23-2, Advokátska kancelária JUDr. Andrej Lalinský, advokát a konateľ, proti žalovaným 1) Y. V., narodenej XX. H. XXXX, U. XXX, zastúpenej Advokátska kancelária JUDr. Halagan, s.r.o., Žilina, Framborská 253/21, 2) K. K. C., narodenej XX. Y. XXXX, V. W. U. XXX, 3) R. X., narodenej XX. R. XXXX, U. XXX, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 13C/72/2019, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 30. novembra 2021 sp. zn. 10Co/84/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalované 1) až 3) nemajú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 13. októbra 2020, č. k. 13C/72/2019-88 - I. zrušil podielové spoluvlastníctvo žalobcu a žalovaných v rade 1) až 3) k nehnuteľnostiam, a to k pozemku CKN parc. č.1517 - orná pôda o výmere 909 m2, k pozemku CKN parc. č. 1518 - orná pôda o výmere 958 m2 a k pozemku CKN parc. č. 1519 - orná pôda o výmere 652 m2, zapísaná na LV č. XXXX pre okres Žilina, obec U., kat. územie U. a vyporiadava ho reálnym rozdelením nasledovne: II. pozemok parc. č. CKN 1518/3 - orná pôda o výmere 379 m2, ktorý pozemok bol vytvorený Geometrickým plánom č. 47355140-4/2020, vyhotoveným K. R. L. - GEODET dňa 22.01.2020, autorizačne overený dňa 22.01.2020 K. R. L. a úradne overeným Okresným úradom v Žiline, odbor katastrálny, dňa 29.01.2020 pod č. G1 - 114/2020, ktorý geometrický plán tvorí neoddeliteľnú súčasť tohto rozsudku prikázal do podielového spoluvlastníctva žalobcu v podiele 3/8, do podielového spoluvlastníctva žalovanej v rade 1) v podiele 3/8, do podielového spoluvlastníctva žalovanej v rade 2) v podiele 1/8 a do podielového spoluvlastníctva žalovanej v rade 3/ v podiele 1/8, III. pozemok parc. č. CKN 1518/6 - orná pôda o výmere 803 m2, ktorý pozemok bol vytvorený Geometrickým plánom č. 47355140-4/2020, vyhotoveným K. R. L. - GEODET dňa 22.01.2020, autorizačne overený dňa 22.01.2020 K. R. L. a úradne overeným Okresným úradom v Žiline, odbor katastrálny, dňa

29.01.2020 pod č. G1 - 114/2020, ktorý geometrický plán tvorí neoddeliteľnú súčasť tohto rozsudku prikázal v celosti (1/1) do výlučného vlastníctva žalobcu, IV. pozemok parc. č. CKN 1518/5 - orná pôda o výmere 803 m², ktorý pozemok bol vytvorený Geometrickým plánom č. 47355140-4/2020, vyhotoveným K. R. L. - GEODET dňa 22.01.2020, autorizačne overený dňa 22.01.2020 K. R. L. a úradne overeným Okresným úradom v Žiline, odbor katastrálny, dňa 29.01.2020 pod č. G1 - 114/2020, ktorý geometrický plán tvorí neoddeliteľnú súčasť tohto rozsudku prikázal v celosti (1/1) do výlučného vlastníctva žalovanej v rade 1), V. pozemok parc. č. CKN 1518/4 - orná pôda o výmere 534 m², ktorý pozemok bol vytvorený Geometrickým plánom č. 47355140-4/2020, vyhotoveným K. R. L. - GEODET dňa 22.01.2020, autorizačne overený dňa 22.01.2020 K. R. L. a úradne overeným Okresným úradom v Žiline, odbor katastrálny, dňa 29.01.2020 pod č. G1 - 114/2020, ktorý geometrický plán tvorí neoddeliteľnú súčasť tohto rozsudku prikázal do podielového spoluvlastníctva žalovanej v rade 1) v podiele 1 a do podielového spoluvlastníctva žalovanej v rade 2/ v podiele 1/2, VI. žalovaným v rade 1) až 3/ priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. V danom spore vychádzal z ustanovenia § 136 ods. 1 a 2, § 137 ods. 1, § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vykonaným dokazovaním konštatoval splnenie zákonných podmienok v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre zrušenie podielového spoluvlastníctva strán sporu k predmetným nehnuteľnostiam. Ďalej konštatoval možnosť ich reálneho rozdelenia podľa výšky podielov. Keďže reálnym rozdelením pôvodných pozemkov v zmysle geometrického plánu č. 47355140-4/2020 vyhotoveného (aj overeného) K. R. L. - GEODET dňa 22.1.2020 a úradne overeného Okresným úradom v Žiline, odbor katastrálny dňa 29.1.2020 pod č. G1 - 114/2020 ako neoddeliteľnej súčasti rozsudku, vzniknú samostatné pozemky rovnakej hodnoty a súčasne v presnom pomere k spoluvlastníckym podielom, nebolo potrebné prípadné nerovnosti vyjadriť primeranou peňažnou náhradou, teda tzv. kombinovaným spôsobom vyporiadania, nakoľko žiadne nerovnosti v danej veci nevznikli.

3. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 30. novembra 2021 sp. zn. 10Co/84/2021, rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil. Žalovaným 1) až 3) priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Uviedol, že je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania, rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP. Podľa jeho názoru zvolený spôsob vyporiadania podielového spoluvlastníctva súdom prvej inštancie zohľadňuje najvhodnejší spôsob z hľadiska účelného využitia veci.

4. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie (ďalej aj ako „dovolateľ“), dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil ustanovením § 420 písm. f) CSP. Uviedol, že súdy mu nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňoval mu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Ďalej uviedol, že rozhodnutia okresného a krajského súdu nie sú v odôvodnení rozsudku relevantným spôsobom odôvodnené, čo zakladá jeho nepreskúmateľnosť ako aj arbitrárnosť. Podľa jeho názoru konaním súdov došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom pokiaľ ide o jeho postavenie sporovej strany. Žiadal, aby odvolací súd zrušil rozsudky oboch stupňov súdov a vec vrátil na ďalšie konanie alebo zmenil rozsudok odvolacieho súdu a vyhovel jeho žalobe v celom rozsahu.

5. Žalované 1) až 3) sa k podanému dovolaniu nevyjadrili.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) sporová strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu a dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon

prípúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom dovolací dôvod (§ 420 alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dôvodom prípustnosti dovolania.

9. V preskúmvanej veci žalobca v podanom dovolaní uplatnil dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a naplnenie ktorého videl v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie (a následne odvolacieho súdu).

10. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva.

11. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa, tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie dovolateľa, že v konaní došlo k ním tvrdenej vade zmätočnosti.

12. Dovolateľ podal dovolanie v zmysle § 420 písm. f) CSP proti potvrdzujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu. Namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné, keďže dovolací súd nevzal pri svojom rozhodovaní do úvahy skutkové tvrdenia žalobcu uvedené v žalobe. Z dovolateľom vytýkaných vád zmätočnosti vyplýva námietka neúplného zistenia skutkového stavu, nevykonania dokazovania s poukazom na charakter sporu.

13. K uplatnenému dôvodu prípustnosti dovolania (§ 420 písm. f) CSP) treba uviesť, že ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) uvádza, že súdy musia v rozsudkoch jasne a zrozumiteľne uviesť dôvody, na ktorých založili svoje rozhodnutia, musia sa zaoberať najdôležitejšími argumentami vznesenými stranami sporu a uviesť dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov, a že nedodržanie týchto požiadaviek je nezlučiteľné s ideou práva na spravodlivý proces (pozri napr. *Garcia Ruiz v. Španielsko*, *Vetrenko v. Moldavsko*, *Kraska v. Švajčiarsko*).

14. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jej práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva účastníka konania na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

15. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že dovolací súd svoje rozhodnutie

odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Prvostupňové a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09).

16. Treba uviesť, že posudzovanie dokazovania, resp. ktoré dôkazy majú alebo nemajú byť vykonané je vecou súdov nie sporových strán. Dovolací súd nezistil z obsahu spisu existenciu vady v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP a ani nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť oboch rozhodnutí. Nebol zistený nesprávny procesný postup súdov a ani, že došlo k porušeniu práva sporovej strany na spravodlivý proces.

17. S poukazom na vyššie uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu ako procesne neprípustné odmietol (§ 447 písm. c) CSP).

18. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.